

USTAWA

z dnia 7 kwietnia 1989 r.

o związkach zawodowych rolników indywidualnych.

Art. 1. 1. Rolnicy indywidualni prowadzący gospodarstwo oraz osoby im bliskie pracujące stale wraz z nimi w tym gospodarstwie mają prawo tworzenia i zrzeszania się w związkach zawodowych rolników indywidualnych w celu ochrony swych praw i interesów zawodowych.

2. Związki zawodowe rolników indywidualnych działają w zakresie ochrony własności gospodarstw, interesów ekonomicznych i socjalnych swoich członków i ich rodzin oraz uczestniczą w działaniach na rzecz rozwoju gospodarczego oraz społecznego wsi i rolnictwa.

Art. 2. 1. Związki zawodowe rolników indywidualnych działają zgodnie z konstytucyjnymi zasadami ustrojowymi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, przepisami ni-

niejszej ustawy i innymi powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, na podstawie zarejestrowanego statutu, zgodnego z tymi zasadami i przepisami.

2. Związki zawodowe rolników indywidualnych są samorządne, a w szczególności mogą samodzielnie, w sposób zgodny z prawem, kształtować cele i programy swojego działania, uchwalać statuty i inne akty wewnętrzne dotyczące działalności związkowej oraz określać struktury organizacyjne.

3. Związki zawodowe rolników indywidualnych są niezależne i nie podlegają nadzorowi lub kontroli ze strony organów administracji państwowej. Organy te są obowiązane do powstrzymania się od wszelkich działań pro-

wadzących do ograniczenia niezależności związków lub ich działalności zgodnej z prawem.

Art. 3. 1. Rolnicy zamierzający założyć związek zawodowy rolników indywidualnych wybierają komitet założycielski i uchwalają statut. Liczba rolników założycieli związku w dniu złożenia statutu do rejestracji nie może być mniejsza niż 30 osób, a związku zrzeszającego rolników mających miejsce zamieszkania w jednej wsi — 10 osób, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku związku o ogólnokrajowym zakresie działania założycieli nie może być mniej niż 30 rolników mających miejsce zamieszkania w co najmniej 25 województwach.

Art. 4. Statut związku zawodowego rolników indywidualnych określa nazwę, a ponadto siedzibę, terytorialny i podmiotowy zakres działania oraz cele związku, zasady nabywania i utraty członkostwa, prawa i obowiązki członków, strukturę organizacyjną i władze związku, tryb dokonywania ich wyboru i odwołania, źródła finansowania działalności związku, zasady uchwalania i zmiany statutu oraz sposób rozwiązania związku.

Art. 5. 1. Związek zawodowy rolników indywidualnych nabywa osobowość prawną oraz prawo do działania z dniem zarejestrowania.

2. Sąd odmówi rejestracji, jeżeli treść statutu wskazuje, że organizacja nie jest związkiem zawodowym rolników indywidualnych w rozumieniu ustawy albo postanowienia statutu są niezgodne z jej przepisami.

3. Właściwy organ związku zawodowego rolników indywidualnych ma obowiązek niezwłocznie zawiadomić sąd o zmianie statutu. W sprawie wpisania do rejestru zmiany statutu stosuje się odpowiednio ust. 2.

Art. 6. Sąd wykreśli związek zawodowy rolników indywidualnych z rejestru:

- 1) w razie podjęcia, w sposób przewidziany w statucie, uchwały o rozwiązaniu związku,
- 2) jeżeli liczba członków związku jest mniejsza od liczby określonej w art. 3.

Właściwy organ związku ma obowiązek zawiadomić sąd o powyższych okolicznościach.

Art. 7. 1. Do rozpoznawania spraw, o których mowa w art. 5 i 6, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym. Sprawy te rozpoznają sądy wojewódzkie właściwe ze względu na siedzibę związku, z wyjątkiem spraw związków o ogólnokrajowym zakresie działania, które rozpoznaje Sąd Wojewódzki w Warszawie.

2. Sądy wymienione w ust. 1 prowadzą rejestr związków zawodowych rolników indywidualnych. Rejestr jest jawny i dostępny dla osób trzecich; każdy zaintereso-

wany ma prawo otrzymania uwierzytelnionych odpisów i wyciągów z tego rejestru.

3. W sprawach rejestracji związków zawodowych rolników indywidualnych stosuje się odpowiednio szczególny tryb postępowania rejestrowego związków zawodowych, określony w odrębnych przepisach.

Art. 8. 1. Związki działające na podstawie niniejszej ustawy mają prawa i obowiązki, jakie przepisy ustaw przyznają społeczno-zawodowym organizacjom rolników w zakresie reprezentacji i obrony praw oraz interesów rolników.

2. Organy państwowe i samorządowe są obowiązane traktować na równi wszystkie związki zawodowe rolników indywidualnych i społeczno-zawodowe organizacje rolników w zakresie ich działalności, o której mowa w ust. 1.

Art. 9. 1. Sąd, w razie stwierdzenia, że dany organ związku zawodowego rolników indywidualnych prowadzi działalność sprzeczną z Konstytucją Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej lub innymi ustawami, ustala trzymiesięczny termin dostosowania działalności tego organu do obowiązującego prawa.

2. W razie bezskutecznego upływu terminu przewidzianego w ust. 1, sąd może orzec grzywnę do 50 000 zł indywidualnie nakładaną na poszczególnych członków danego organu związkowego. Grzywna ulega umorzeniu, jeżeli po jej wymierzeniu organ związku dostosuje niezwłocznie swoją działalność do obowiązującego prawa.

3. Jeżeli organ związku prowadzi działalność rażąco sprzeczną z Konstytucją Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej lub innymi ustawami, a środki zastosowane na podstawie ust. 1 i 2 okażą się bezskuteczne, sąd może zażądać od właściwych władz związku przeprowadzenia, w określonym terminie, nowych wyborów do tego organu, pod rygorem zawieszenia działalności tego organu.

4. Jeżeli środki określone w ust. 1—3 okażą się bezskuteczne, sąd orzeka o skreśleniu związku z rejestru.

5. Związek zawodowy rolników indywidualnych skreślony z rejestru związków jest zobowiązany niezwłocznie zaprzestać swojej działalności, a w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia o skreśleniu z rejestru dokonać swojej likwidacji w sposób przewidziany w statucie.

6. Do spraw, o których mowa w ust. 1—4, stosuje się przepis art. 7 ust. 1, z tym że sąd orzeka w tych sprawach w składzie jednego sędziego jako przewodniczącego oraz dwóch ławników po przeprowadzeniu rozprawy. Postępowanie w tych sprawach wszczyna się na wniosek prokuratora.

Art. 10. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *W. Jaruzelski*
Sekretarz Rady Państwa: *Z. Surowiec*